

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobce: **H. V. T.**, zastoupený JUDr. Irenou Slavíkovou, advokátkou se sídlem Wenzigova 5, Praha 2, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 1. 2016, č. j. 1 A 101/2015 - 28,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 1. 2016, č. j. 1 A 101/2015 - 28, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 26. 1. 2016, č. j. 1 A 101/2015 - 28, byla zamítnuta žaloba, kterou se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie (dále jen „ředitelství policie“) ze dne 23. 11. 2015, čj. CPR-27489-2/ČJ-2015-930310-V243, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odbor cizinecké policie (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 9. 7. 2015, čj. KRPA-427267-93/ČJ-2014-000022, kterým bylo stěžovateli uloženo správní vyhoštění podle ust. § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a zároveň mu byla stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce jednoho roku, jakož i doba k vycestování z území České republiky do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, přičemž podle ust. § 120a odst. 1 zákona o pobytu se na stěžovatele nevztahují důvody znemožňující vycestování.

Městský soud v rozsudku dospěl k závěru, že byly splněny podmínky pro vyhoštění stěžovatele. Ve vztahu k tvrzenému vztahu stěžovatele s jeho družkou L. D., občankou České republiky, která byla účastníkem správního řízení o vyhoštění stěžovatele, krajský soud uvedl, že tento není natolik intenzivní, aby mohl být posuzován obdobně jako vztah rodinný. K tomu městský soud poukázal na dobu trvání jejich vztahu, jakož i na to, že ke sdílení společné domácnosti došlo až po zahájení řízení o správním vyhoštění. Podle názoru městského soudu navíc existence družského poměru na území České republiky není sama o sobě ještě důvodem pro mimořádnou aplikaci ust. § 119a odst. 2 a § 174a zákona o pobytu. Při využití této možnosti je nutné hodnotit i otázky jiné, které ve správním řízení a rozhodnutí hodnoceny byly, a městský soud nezaznamenal žádné vybočení ze zákonného rámce.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost. Podle jeho názoru byla nesprávně posouzena přiměřenost zásahu do jeho soukromého a rodinného života ve smyslu ust. § 119a a § 174a zákona o pobytu cizinců a čl. 8 Úmluvy a byl nedostatečně zjištěn skutkový stav věci. Stěžovatel žije ve společné domácnosti s družkou L. D., která je nezaměstnaná. Stěžovatel jí pomáhá finančně a s výchovou dětí. V budoucnu by s ní chtěl uzavřít sňatek. S dětmi družky vychází velmi dobře a vytvořil si k nim silné citové vazby. Svůj pobyt na území České republiky se snažil legalizovat, a proto podal žádost o udělení přechodného pobytu. V zemi původu nemá, na rozdíl od České republiky, žádné trvalé vazby. V České republice platí zdravotní pojištění a vede řádný život. Nepředstavuje žádné nebezpečí z hlediska bezpečnosti státu či veřejného pořádku. Poukázal i na nepřiměřenou délku vyhoštění. S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhl zrušení rozsudku městského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení.

Ředitelství policie ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze odkázalo na shromážděný spisový materiál.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom shledal vadu uvedenou v odstavci 4, k níž musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné [§ 103 odst. 1 písm. c)] nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné [§ 103 odst. 1 písm. d)], jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné.

Nejvyšší správní soud v dané věci dospěl k závěru, že řízení před městským soudem bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Touto vadou byla skutečnost, že městský soud nevyrozuměl o probíhajícím řízení osobu (konkrétně L. D.), s níž správní orgány jednaly jako s účastnicí řízení, která by mohla být přímo dotčena ve svých právech vydáním rozhodnutí ve věci samé, a nevyzval ji, aby oznámila, zda v řízení bude uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení.

pokračování

Podle ust. § 34 odst. 1 s. ř. s. osobami zúčastněnými na řízení jsou osoby, které byly přímo dotčeny ve svých právech a povinnostech vydáním napadeného rozhodnutí nebo tím, že rozhodnutí nebylo vydáno, a ty, které mohou být přímo dotčeny jeho zrušením nebo vydáním podle návrhu výroku rozhodnutí soudu, nejsou-li účastníky a výslovně oznámily, že budou v řízení práva osob zúčastněných na řízení uplatňovat.

Podle ust. § 34 odst. 2 s. ř. s. je navrhovatel povinen v návrhu označit osoby, které přicházejí v úvahu jako osoby zúčastněné na řízení, jsou-li mu známy. Předseda senátu takové osoby vyrozumí o probíhajícím řízení a vyzve je, aby ve lhůtě, kterou jim k tomu současně stanoví, oznámily, zda v řízení budou uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení; takové oznámení lze učinit pouze v této lhůtě. Současně s vyrozuměním je poučí o jejich právech. Obdobně předseda senátu postupuje, zjistí-li se v průběhu řízení, že je tu další taková osoba. O osobních údajích, o těchto osobách uváděných, platí přiměřeně ustanovení § 37 odst. 3.

Nejvyšší správní soud konstantně judikuje, že neoznačí-li žalobce osobu, která přichází v úvahu jako osoba zúčastněná na řízení, nezbavuje to předsedu senátu povinnosti zjistit okruh takových osob, vyrozumět je o probíhajícím řízení a vyzvat je, aby oznámily, zda budou svá práva v řízení uplatňovat (viz např. rozsudky ze dne 2. 5. 2007, č. j. 5 As 3/2007 - 68, nebo ze dne 14. 10. 2010, č. j. 1 As 67/2010 - 97; všechny jsou dostupné na www.nssoud.cz).

V projednávané věci stěžovatel v průběhu správního řízení tvrdil, že žije ve společné domácnosti s družkou L. D., která je státní občankou České republiky a ze společného soužití s touto družkou dovozoval, že vyhoštěním by bylo nepřiměřeně zasaženo do jejich rodinného života. Správní orgány proto s družkou stěžovatele jednaly jako s účastnicí řízení – byla vyslechnuta jako účastník řízení, v záhlaví správních rozhodnutí byla označena jako účastník řízení a rozhodnutí obou stupňů jí také byla doručována.

S ohledem na uvedené skutečnosti, které jsou zřejmé již z obsahu napadeného správního rozhodnutí, měl městský soud družku stěžovatele vyrozumět o probíhajícím řízení a vyzvat ji, aby oznámila, zda bude v řízení uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení. K obdobným závěrům dospěl Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 17. 1. 2014, č. j. 5 As 74/2013 - 48 a ze dne 23. 4. 2015, č. j. 7 Azs 80/2015 - 31. Jestliže městský soud družku stěžovatele nevyrozuměl o probíhajícím řízení a nevyzval ji, aby oznámila, zda bude v řízení uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení, zatížil tím řízení vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. K takové vadě musel Nejvyšší správní soud přihlédnout z úřední povinnosti (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 1 As 39/2004 - 75, ze dne 2. 5. 2007, č. j. 5 As 3/2007 - 68, nebo ze dne 12. 4. 2007, č. j. 7 As 60/2006 - 80). Pochybení městského soudu totiž představuje porušení čl. 38 odst. 2 věty první Listiny základních práv a svobod, který se vztahuje také na případné osoby zúčastněné na řízení (např. nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 4. 2005, sp. zn. II. ÚS 310/04, dostupný na <http://nalus.usoud.cz>). Podle citovaného článku má každý právo, aby jeho věc byla projednána veřejně, bez zbytečných průtahů a v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Je-li postupem soudu dotčeno základní právo osoby, která se o probíhajícím soudním řízení vůbec nemusela dozvědět.

S ohledem na zjištěnou vadu řízení Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu podle ust. § 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s. zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. Ostatně identicky postupoval Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 14. 1. 2016, čj. 7 Azs 301/2015 - 27.

Podle ust. § 110 odst. 4 s. ř. s., zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského (městského) soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je tento soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí. V tomto řízení bude na městském soudu, aby v souladu s ust. § 34 odst. 2 s. ř. s. vyrozuměl družku stěžovatele o probíhajícím řízení a vyzval ji, aby sdělila, zda v řízení bude uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení. V případě, že odpoví kladně, zajistí městský soud plné uplatnění jejích práv podle ust. § 34 odst. 3 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud ve věci rozhodl v souladu s ust. 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. února 2016

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu